

summandum Christi militem est instituta. Sed consummatio et perfectio vitae gratiae supponunt primam gratiam: ergo.

2.º Prius est nasci quam perfici et roborari: atqui nascimur per Baptismum, roboramur autem per Confirmationem: ergo.

3.º Consuetudo Ecclesiae idem ostendit. Ut vidimus supra ex SS. Patribus, post susceptum Baptismi gratiam ducebantur initiati ad Episcopum ut eos ungeret et manus imponeret (n. 39). Unde cum supra Cornelium descendit Spiritus Sanctus, gratia non fuit sacramentalis et ordinaria: sed miraculose ac praeter ordinem communem suscepta. Miraculo enim illo voluit Deus Petrum ceterosque edocere judaeos, ad Baptismum et alia Christi et Spiritus S. charismate esse gentiles suscipiendos (1).

45. III.ª Pars prob. 1.º Christus D. ait: *Qui crediderit et baptizatus fuerit salvus erit*. Sufficit ergo ad salutem gratia Baptismi intemerate custodita.

2.º Hieronymus absurdum esse significat, aliquem perire eo quod non fuerit confirmatus (2): «Alioqui... lugendi sunt, qui »per presbyteros et diaconos baptizati, ante dormierunt, quam ab »episcopis inviserentur.»

3.º Neque Ecclesia novit, neque promulgavit necessitatem Confirmationis ad salutem assequendam: ergo.

46. Dices: Concil. Senonense (a. 1524) dicit: «contemni autem dicitur, quando Episcopus est praesens, paratus dare, et persona hoc sciens negligit.» Sed contemptus sacramenti est grave peccatum: ergo qui potest Confirmationem suscipere et negligit, graviter peccat.

Resp. Dist. *min.* Contemptus formalis est grave peccatum; concedo: Contemptus late et improprie dictus, scilicet, negligentia quaedam et tepiditas in iis quae ad spiritualem pertinent profectum; nego. De hoc improprio contemptu locutum Concilium, patet ex contextu.

SCHOLIUM

47.ª Qua autem aetate possint infantes confirmari, generatim dici potest, cujusque Ecclesiae servandam esse consuetudinem. Ecclesia Graeca infantes ratione carentes immediate post Baptismum confirmat. In Ecclesia Latina non una est disciplina. In aliquibus regionibus non nisi suscepta prima Communionem, tunc dicitur Confirmatio: in aliis eum ad usum pervenerunt rationis, tunc Episcopo confirmandi offeruntur: in Hispaniarum regnis, prima

(7) Act. X, 45.—(8) *Dial. adv. Lucifer.* 9.

occurrente occasione adventus Episcopi, omnes infantes ei confirmandos parentes afferunt. In quo duo praecipue sunt commoda.

1.º Cum plures ante usum rationis decedant, ii duplicatam in aeternum suscipiunt haereditatem.

2.º Cum, lucescente jam ratione, tentationibus fiunt obnoxii, armis Spiritus roborati hostibus obsistunt.

Verumtamen accipientes Confirmationem in discretionis aetate, et ab omni labe mortali immunes, possunt juxta devotam dispositionem, qua ad illam accedunt, abundantiore suscipere Spiritus Sancti gratiam. Unde ad hunc fructum capessendum adhortandi diligenter sunt, ne forsan ex incuria, iis priventur commodis, quae ex dilata sacramenti susceptione expectare licebat, postquam iis quoque caruerunt, quibus in aetate innocenti gaudere potuissent.

APPENDIX.

De Spiritus Sancti Donis.

§ I.

Quae sint dona Spiritus Sancti.

48. *Et egredietur virga de radice Jesse et flos de radice ejus ascendet: et requiescet super eum Spiritus Domini: Spiritus sapientiae et intellectus, Spiritus consilii et fortitudinis, Spiritus scientiae et pietatis: et replebit eum Spiritus timoris Domini* (1).

Ad haec Hieronymus: «Nos virgam de radice Jesse »sanctam Mariam Virginem intelligamus, quae nullum habuit sibi »fruticem cohaerentem; de qua et supra legimus: *Ecce Virgo concipiet et pariet filium*. Et florem Dominum Salvatorem, qui dicit in »Cantico Canticorum. *Ego flos campi et lilium convallium*... Super »hunc igitur florem, qui de trunco et radice Jesse per Mariam »Virginem repente consurgit, requiescet Spiritus Domini, quia in »ipso complacuit omnem plenitudinem Divinitatis habitare corporaliter, nequaquam per partes, ut in ceteris sanctis... Et quomodo »idem sermo Dei vocatur lux et vita et resurrectio: sic Spiritus sapientiae et intellectus, consilii et fortitudinis, et scientiae ac pietatis, ac timoris Domini nuncupatur: non quod diversus sit juxta

(1) Isai. XI, 1-3.

»differentias nominum, sed unus atque idem cunctarum virtutum
 »fons sit atque principium. Absque Christo igitur nec sapiens quis
 »esse potest, nec intelligens, nec consiliarius, nec fortis, nec eru-
 »ditus, nec pius, nec plenus timoris Dei. Et hoc notandum, quod
 »Spiritus Domini, sapientiae et intellectus, consilii et fortitudinis,
 »et scientiae et pietatis et timoris Domini, id est, septenarius nu-
 »merus, qui septem oculi in uno lapide dicuntur in Zacharia,
 »requiescat super virgam et florem, qui de Jesse, ac per hoc, David
 »stirpe surrexit. Specialiter autem Spiritus timoris Domini imple-
 »verit eum propter eos qui timore Domini indigent.»

Notat ergo S. Hieronymus plenitudinem divini Spiritus suscepisse Christum, ut de plenitudine ejus omnes acciperemus: nam *misit Deus Spiritum Filii sui in corda vestra clamantem: Abba, Pater* (1).

§ II.

Haec dona a virtutibus infusus distinguantur.

49. Iuxta Patres et theologos hi septem Spiritus septem primaria significant Dona Spiritus S., et ideo sub illis, ut in quadam numeri plenitudine, cetera omnia dona.

S. Thomas, cum aliis, censet, dona Spiritus Sancti a virtutibus infusus distingui, quatenus illa quamdam superaddant facilitatem ut ducamur instinctu divini Spiritus; virtutes autem juvant ut ratione regamur.

Alii autem theologi putant, virtutes morales a donis moralibus non differre: ita ut donum Pietatis non distinguatur a virtute religionis; donum Consilii a prudentia; donum Timoris a spe et charitate, vel humilitate; et pariter donum ac virtus Fortitudinis. Eatenus autem speciale donum evadere ejusmodi virtutes concedunt, quatenus validissimis aliquando impulsibus Spiritus S. ad illarum actus eliciendos inspirat, quin tamen inde specie differant.

Verum cum negari non possit movere aliquando Spiritum Sanctum per speciales instinctus; eadem ratione concedi debet, posse homines disponi per dona specialia habitualia ad ejusmodi speciales suscipiendos et eliciendos (sunt enim vitales) instinctus, quibus aliter fertur ad objectum potentia, quam communi et ordinario modo.

(1) Gal. IV, 6.

§ III.

Quod bonum animae singula tribuant.

50. Sive ergo sint omnia praedicta dona a virtutibus supernaturalibus distincta, sive non; paucis, quod bonum per illa animae praestetur, innuemus.

Sapientia donum est, quo divina et aeterna contemplantes, juxta respectum quem ad illa gerunt, de rebus ceteris judicamus.

Intellectus dono mens perficitur, ut ea obscura principia apprehendat, quae viam ad sapienter judicandum sternunt.

Consilium est donum, quo practicas actiones ad normam supernae sapientiae ducimus.

Fortitudine omnia adversa, etiam martyrium, facile vincuntur. Spiritu Sancto specialiter roborante,

Per Scientiam res temporales dignoscimus, quatenus ad salutem aeternam conducibiles esse queunt.

Pietas voluntatem bene affectam reddit erga Deum summum Parentem, et erga alios tamquam fratres unius, communisque Parentis, ut debita iis persolvat officia.

Donum Timoris initium est ac corona omnium donorum: per humilitatem initium existens et dispositio illorum; et per charitatem, ad cujus perfectionem omnia ordinantur, filialem erga Deum, insigneque reverentiam induens.

§ IV.

Quo perfectionis ordine numerentur.

51. Si ordinem spectes divinatorum Donorum, aliqui Patres cum Ambrosio et Hilario existimant, fuisse enumerata ab Isaia ascendendo ab imo ad summum, ita ut Timor supremum attingat gradum; alii, e contra, ut Gregorius M., censent a summo ad imum Prophetam descendisse, ita ut celsiorem gradum obtineat Sapientia.

Primum distinguenda dona quae pertinent ad intellectum, ab iis quae perficiunt voluntatem. Iam vero actus intellectus non praesupponit actum voluntatis: unde ratione independentiae, simplicitatis et universalitatis, ceteris paribus, praecminent actus et dona intellectus actibus et donis voluntatis. Verum, si perfectio intensiva actus voluntatis perpendatur, cum illam intellectivam praesup-

ponat, eique superaddat, excellentior absolute dicenda; unde et per actum voluntatis perficitur et consummatur unio cum ultimo fine.

Timor ergo filialis, seu ex charitate, altiozem tenet locum quam Sapientia, quia perfectius unit cum Deo.

Timor vero imperfectus, procedens ab amore sui et propriae infirmitatis cognitione, Sapientiae perfectionem non attingit.

Cetera autem Dona mensurabis eadem regula et proportione.

DISQUISITIO IV.

De sanctissima Eucharistia.

PROOEMIUM.

Inter coelestia omnia dona, quibus Christus Dominus Ecclesiam sponsam, veluti aeterni amoris sui pignoribus decoravit, jure optimo praecipuum sibi vindicat locum sanctissima Eucharistia; in qua non sola creata continetur Spiritus Sancti gratia, ut in reliquis sacramentis, sed etiam auctor ipse gratiae et consummator, Deus et Homo, Dominus Noster Jesus Christus, *qui cum dilexisset suos qui erant in mundo, in finem dilexit eos.*

Voluit autem Sapientia increata carnem suam, non solum tamquam sacramentalem cibum, quo spiritualiter lactemur, nobis tradere; sed etiam uti immaculatam Hostiam, qua usque in finem seculorum divinam colendo Majestatem, nobis placatam et suavi odore propitiā haberemus.

Unde in duplicem partem dispescimus hanc de Sma. Eucharistia disquisitionem: in prima, de Eucharistia Sacramento; in secunda, de Eucharistia Sacrificio agemus.

BIBLIOTHECA CENTRALIS
U. A. N. L.